

Luksemburg, 20 czerwca 2016 r.
(OR. en)

10393/16

COAFR 187
ACP 94
CFSP/PESC 509
RELEX 540
MIGR 119
POLMIL 64
CIVCOM 119

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	20 czerwca 2016 r.
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	9807/16
Dotyczy:	Sahel
	– Konkluzje Rady

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie Sahelu przyjęte przez Radę na jej 3477. posiedzeniu, które odbyło się 20 czerwca 2016 r.

Konkluzje Rady w sprawie Sahelu

1. Rok temu podpisanie Porozumienia na rzecz pokoju i pojednania w Mali stanowiło ważny krok na drodze do zapewnienia pokoju i stabilności w regionie Sahelu. Obecnie sytuacja w Mali i w regionie Sahelu pokazuje, że poczyniono pewne postępy. Nadal jednak trzeba przezwyciężyć istotne wyzwania na szczeblu krajowym, regionalnym i międzynarodowym. UE potwierdza dziś swoje zobowiązanie do wspierania tego regionu, jak zarysowano w regionalnym planie działania dla Sahelu na lata 2015–2020, przyjętym 20 kwietnia 2015 r., oraz do realizacji Porozumienia na rzecz pokoju i pojednania w Mali, wraz z pozostałymi członkami zespołu mediacyjnego i społecznością międzynarodową.
2. UE wyraża uznanie dla politycznych przywódców krajów należących do Grupy Pięciu na rzecz Sahelu (Mauretanii, Mali, Burkina Faso, Nigru i Czadu) oraz Unii Afrykańskiej, ECOWAS i ONZ w związku z przezwyciężaniem ogromnych wyzwań dotyczących bezpieczeństwa, migracji, zarządzania i rozwoju stojących przed tym regionem; potwierdza też swoje zobowiązanie do wspierania inicjatywy prowadzonej przez poszczególne kraje i inicjatyw regionalnych, takich jak Grupa Pięciu na rzecz Sahelu. W tym kontekście Rada z zadowoleniem przyjmuje drugie spotkanie ministerialne zwołane przez Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (WP), które odbyło się 17 czerwca w Brukseli, z udziałem ministrów spraw zagranicznych, a także przewodniczącego i stałego sekretarza Grupy Pięciu na rzecz Sahelu. Rada zachęca wysokiego przedstawiciela, Specjalnego Przedstawiciela UE w regionie Sahelu, Komisję Europejską i państwa członkowskie do dalszych wysiłków na rzecz wzmocnienia partnerstwa między UE a Grupą Pięciu na rzecz Sahelu. Rada z aprobatą odnotowuje posiedzenie trójstronne z udziałem ministrów spraw zagranicznych Libii, Nigru i Czadu poświęcone kwestii zarządzania granicami, które miało miejsce przy okazji posiedzenia Grupy Pięciu na rzecz Sahelu i na którym WP zwrócił uwagę na potrzebę konkretnej współpracy.

3. UE podkreśla, jak ważne jest utrzymanie aktywnego zaangażowania w regionie Sahelu, także względem sąsiadujących państw regionu Maghrebu i Libii. UE odgrywa ważną rolę w regionie, stosując pełen wachlarz instrumentów dyplomatycznych w zakresie długoterminowej współpracy na rzecz rozwoju, wspierania praw człowieka, wysiłków stabilizacyjnych, budowania odporności, pomocy humanitarnej i bezpieczeństwa, m.in. poprzez misje WPBiO. Rada wyraża uznanie dla postępów we wdrażaniu kompleksowego podejścia w regionie Sahelu. Podkreśla konieczność zapewnienia, by dostępne instrumenty były wykorzystywane w sposób strategiczny i skoordynowany, z myślą o osiągnięciu większej wydajności i synergii, a także potrzebę zajęcia się podstawowymi przyczynami niestabilności i migracji nieuregulowanej.
4. UE z aprobatą odnotowuje przywrócenie porządku konstytucyjnego w Burkina Faso, z którym UE utrzymuje aktywne partnerstwo, oraz przeprowadzenie wyborów w Nigrze i Czadzie. Potwierdza również swoje zobowiązanie do wspierania pluralistycznych i przejrzystych procesów demokratycznych, w szczególności dialogu politycznego i kluczowych instytucji i podmiotów demokratycznych oraz zrównoważonego rozwoju, które mają korzystny wpływ na wszystkich obywateli i są istotnym elementem służącym poprawie bezpieczeństwa, jak określono w strategii UE na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju w regionie Sahelu.
5. UE stanowczo potępia wszystkie zamachy terrorystyczne popełniane przez Al-Kaidę Islamskiego Maghrebu, Daisz, Ansar ad-Din i Boko Haram oraz powiązane z nimi grupy, wymierzone w ludność cywilną, krajowe i międzynarodowe siły pokojowe w Nigrze, Mali, Burkina Faso i na Wybrzeżu Kości Słoniowej, a także ataki przeciwko Wszechstronnej Zintegrowanej Misji Stabilizacyjnej ONZ w Mali (MINUSMA). Składa hołd cywilnym ofiarom aktów przemocy popełnianych przez terrorystów i ofiarom wśród żołnierzy z krajów zaangażowanych we wspieranie stabilizacji w regionie Sahelu. Podkreśla, jak ważne jest, by sprawcy zostali pociągnięci do odpowiedzialności i z zadowoleniem odnotowuje stałe zaangażowanie Francji poprzez operację Barkhane, która nadal ma kluczowe znaczenie w walce z terroryzmem w regionie Sahelu. W tym kontekście UE podkreśla, że wszystkie strony muszą zapewnić ochronę cywilom, w tym personelowi ONZ i pracownikom organizacji humanitarnych, jak również poszanowanie praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego.

6. UE jest nadal zaniepokojona dotychczasowym umiarkowanym tempem i zakresem wdrażania Porozumienia na rzecz pokoju i pojednania w Mali. UE apeluje do wszystkich sygnatariuszy o dołożenie wszelkich starań, by szybko wdrożyć to porozumienie oraz by wywiązać się z podjętych w związku z tym zobowiązań, obejmujących procesy decentralizacji i pojednania, realizację strategii rozwoju na rzecz północnej części Mali oraz przyspieszenie reformy sektora bezpieczeństwa (SSR) oraz procesu rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji (DDR). UE z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione przez sygnatariuszy na posiedzeniu Komitetu Monitorującego 13 i 14 czerwca, jeśli chodzi o uzgodnienie zasad i harmonogramów dotyczących tymczasowego podziału władzy na północy kraju. UE w szczególności wzywa wszystkie strony do wdrożenia uzgodnień dotyczących administracji przejściowej, a także do przedłożenia wyczerpujących i ustalonych wcześniej wykazów do celów skoszarowania byłych rebeliantów. Podmioty zakłócające proces pokojowy będą pociągnięte do odpowiedzialności za skutki swoich działań. Nadal ogromne znaczenie ma budowanie trwałego pokoju obejmującego wszystkich, zwłaszcza poprzez aktywne zaangażowanie kobiet i słabszych grup społecznych. UE wyraża uznanie dla Algierii w związku z kluczową rolą tego kraju w malijskim procesie pokojowym. UE zdecydowanie wspiera prace misji MINUSMA i jej ścisłą współpracę, m.in. ze specjalnym przedstawicielem Sekretarza Generalnego ONZ. UE będzie nadal wspierać reformę sektora bezpieczeństwa oraz proces rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji, w ścisłej koordynacji z misją MINUSMA misjami WPBiO. Ponadto Rada z aprobatą przyjmuje udział państw członkowskich UE w misjach MINUSMA, EUTM Mali, EUCAP Sahel Mali i EUCAP Sahel Niger.
7. UE jest zaniepokojona nasileniem przemytu migrantów i handlu ludźmi, narkotykami i bronią w regionie Sahelu. Takie nielegalne działania mają negatywny wpływ na stabilność i bezpieczeństwo w regionie. Stanowią one także źródło dochodów dla grup terrorystycznych i innych zagrożeń dla stabilności w regionie Sahelu. UE jest również zaniepokojona istnieniem ryzyka, że siatki przestępcze będą osłabiać praworządność, władze państwowe oraz prawidłowe funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa i sprawiedliwości w krajach tego regionu. UE jest gotowa współpracować z krajami tego regionu w celu wprowadzenia skutecznych środków utrudniających działalność siatek przestępczych i powiązanych z nimi nielegalnych modeli biznesowych. Wspieranie budowania zdolności w dziedzinie bezpieczeństwa w odniesieniu do krajów Sahelu jest jednym z kluczowych priorytetów; UE i jej państwa członkowskie są zdecydowane wykorzystać wszystkie stosowne instrumenty, by osiągnąć ten cel.

8. UE uważa, że zarówno pilnie, jak i konieczne jest przeciwdziałanie wzrostowi liczby migrantów o nieuregulowanym statusie wyjeżdżających z Afryki Zachodniej, którzy poprzez region Sahelu pragną dotrzeć do UE, a w szczególności ich tranzytowi, często z narażeniem ludzkiego życia, przez terytorium Nigru do Libii. W oparciu o plan działania z Valletty i konkluzje Rady w sprawie zewnętrznych aspektów migracji z 23 maja 2016 r. UE przypomina, że kryzys migracyjny w obecnym kształcie wymaga natychmiastowych i długoterminowych działań poprzez szersze i bardziej zrównoważone podejście oparte na zasadzie współodpowiedzialności i dialogu, a także skutecznego przeciwdziałania przyczynom. Kluczowe znaczenie ma nadal współpraca w kwestiach związanych z migracją, w tym w dziedzinie powrotów i readmisji w krajach pochodzenia. Ważne jest, by zająć się podstawowymi przyczynami nieuregulowanej migracji w regionie Sahelu, m.in. poprzez wysiłki na rzecz lepszego rozwoju społecznego i zwiększenia bezpieczeństwa. Wzmocnienie zintegrowanego zarządzania kwestiami transgranicznymi to jeden z istotnych elementów umożliwiających zapewnienie stabilności i bezpieczeństwa całego regionu Sahelu i krajów ościennych. UE potwierdza swoje zobowiązanie do wspierania zarządzania migracjami i zintegrowanego zarządzania granicami w regionie Sahelu oraz wokół jeziora Czad, poprzez działania w dziedzinie budowania odporności, sprawowania rządów, rozwoju i bezpieczeństwa oraz w ramach ogólnego kompleksowego podejścia.
9. W tym kontekście Rada przyjmuje do wiadomości wniosek Komisji Europejskiej w sprawie ustanowienia nowych ram partnerstwa na rzecz lepszego zarządzania migracją poczynając od priorytetowych państw trzecich pochodzenia i tranzytu.

10. UE z zadowoleniem przyjmuje wkład funduszu powierniczego UE na rzecz Afryki, jako ważny dodatkowy instrument, który można wykorzystać w sposób strategiczny, aby wzmocnić kompleksowe podejście do zapewnienia stabilizacji, bezpieczeństwa i odporności w regionie Sahelu. UE nadal będzie pogłębiać współpracę z państwami Sahelu w oparciu o zasadę wzajemnej odpowiedzialności. W tym kontekście projekty realizowane w ramach wspomnianego funduszu, mające na celu uwzględnianie zidentyfikowanych potrzeb i osiąganie wymiernych skutków, w sposób zrównoważony, zarówno w najbliższej przyszłości, jak i w perspektywie długoterminowej, w dalszym ciągu będą miały podstawowe znaczenie jako jeden z elementów długotrwałej współpracy UE w regionie. UE z zadowoleniem odnotowuje projekty przyjęte na wniosek naszych partnerów z Grupy Pięciu na rzecz Sahelu, chodzi m.in. o projekty dotyczące bezpieczeństwa zarządzania granicami w celu zapewnienia skuteczniejszej kontroli i skuteczniejszego zwalczania nielegalnych przepływów migracyjnych i handlu ludźmi. Podkreśla potrzebę zapewnienia ścisłej koordynacji między poszczególnymi inicjatywami, a także z programem reform sektora bezpieczeństwa w dłuższym terminie.
11. UE podkreśla, jak ważne jest przyjęcie kompleksowego podejścia, by przezwyciężyć liczne wyzwania w zakresie wzrostu demograficznego oraz potwierdza, że działania na rzecz młodzieży to jeden z kluczowych celów priorytetowych w regionie Sahelu. Zapewnienie młodym ludziom integracyjnej edukacji na poziomie podstawowym, szkolenia zawodowego oraz lepszych możliwości zatrudnienia, tworzenia miejsc pracy i perspektyw ekonomicznych ma istotne znaczenie dla umocnienia postępów w dziedzinie rozwoju, zwalczania brutalnego ekstremizmu i radykalizacji oraz uniknięcia wzrostu presji migracyjnych. UE apeluje o opracowanie inicjatyw sprzyjających włączeniu społecznemu i uwzględniających aspekt płci, które miałyby na celu uwypuklenie zasadniczej roli kobiet w społeczeństwach regionu Sahelu. Kwestia wzrostu demograficznego będzie również wymagać większych postępów w zakresie wzmocnienia pozycji kobiet i zapewnienia równych szans edukacyjnych dla dziewcząt w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju, wzrostu gospodarczego i dobrobytu w regionie.

12. UE zaznacza, że stale, w różny sposób przyczynia się do zwiększania stabilności w regionie Sahelu poprzez misje WPBiO w Mali i Nigrze, czyli EUCAP Sahel Mali, EUTM Mali i EUCAP Sahel Niger, w ścisłej współpracy z rządami państw przyjmujących. Podkreśla znaczenie zwiększonego zaangażowania w regionie, m.in. dzięki wykorzystaniu działań w ramach WPBiO takich, jak organizowanie szkoleń i budowanie zdolności oraz wsparcie dla współpracy regionalnej Grupy Pięciu na rzecz Sahelu. Temu zwiększonemu zaangażowaniu powinno towarzyszyć wzmacnianie koordynacji działań w ramach misji WPBiO w regionie Sahelu, innych instrumentów i programów UE i państw członkowskich w regionie, w tym funduszu powierniczego UE na rzecz Afryki, a także w ramach inicjatywy w zakresie budowania zdolności na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju. Nadal koncentrując się na podstawowych zadaniach, Rada zachęca ESDZ, by w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i ze służbami Komisji kontynuowała analizowanie możliwości jak najszybszej regionalizacji misji WPBiO.
-